

# Mbete kí Pol ndàngì adi Pilipi-je

## Ta-je kí do mbete-ti kí Pol ndàngì adi Pilipi-je

Pol a dangay-ti ə to bebo Rəm-ti je bè, bá ɛ ndàngì-né mbete kin. Ə ɛ a mee ji njékɔbe-je-ti kadi d'a tɔl-é. Bè ya kàrè to mbete kí pa ta kí sobi do rɔnəl liə, kì oiyo kí ɛ ra njékadmeɛ-je kí bebo Pilipi-ti.

Pol ilə mbɛ Poyta kí Maji bebo Pilipi-ti, donangi Maseduwan-ti donangi Grɛki-ti kəl-é kí taá-ti ə ində gin njékəwna-je káre lo-é-ti (Knj 16). Ganglo-é-ti kin ya mbunə-dé kì njékadmeɛ-je kí Pilipi-ti gangi al; adi de d'ulə kì là d'adi-é 'ra-né siə nja nɔ-nɔ mee kullə-ti liə kí isi ra adi Lubə. Mee mbete-ti kinlé, ɛ ra-dé oiyo kɔɔ kadkare kí d'ulə-né Epaproditɪ d'adi ree-né adi-é ngɔsnè bəy kinlé rəm, bá ɛ pa ta kí sobi do ndigi kí ɛ ndigi-dé mee mbete-ti kinlé rəm tɔ. Lo kɔr-é-ti kí 1 lé ɛ ra oiyo 'Babe rəm, bá pa ta kí sobi do gangi kisi-é rəm tɔ. Lo kɔr-é-ti kí 2 lé, ɛ tɔji néndaji-je kí sobi do soldo ə kí boy nɔ lé to soldo lə Jeju Kristi. Lo kɔr-é-ti kí 3 lé, ɛ pa ta kí sobi do maji lə mee kí kində do Kristi-ti bi do dow-ti al, ə lo kɔr-é-ti kí 4 lé, ɛ ulə dingəm mee njékadmeɛ-je-ti kadi 'to dow-je kí káre rəm, kadi 'ra rɔnəl rəm, bá pa ta kí sobi do lapiya lə Lubə rəm tɔ.

### *Tɔʒi rɔ kɪ Lapiya kɪ ra*

<sup>1</sup> †Ma Pol, je kɪ Timote kɪ j'to ngannjékullə-je lə Jeju Kristi j'isi nati bá m'ndàngi mbete kin m'adi-si səi njékaa njay kɪ 'toi njénam kàdì Jeju Kristi-ti rəm, m'adi-si səi njékində kəm-si go njékəwnə-je-ti rəm, bá madi-si səi njékində kəm-si go né-ti lə njékəwnə-je kɪ isi mee bebo Pilipi-ti rəm tɔ. <sup>2</sup> Kadi Bobi-ji Lubə də kɪ 'Babe Jeju Kristi d'adi ramaji kɪ lapiya lə-dé nàj sə-si.

<sup>3</sup> Ndo-je lay kɪ mee-m ole dɔ-si-ti taá ya rəmə m'ra oiyo Lubə lə-m. <sup>4</sup> Ta-je lay kɪ m'pa kɪ Lubə kdɔ-si lay kinlé, ndɔ-é ndɔ-é ya m'pa kɪ rɔnəl, <sup>5</sup> kdɔ kində kɪ indəi rɔ-si ta Poyta-ti kɪ Maji ndɔ-ti kɪ dɔsəy sar tɛɛ-né bone. <sup>6</sup> M'gə maji kɪ njékulə gin kullə kɪ maji nɔ mee-si-ti kinlé, à ra bè-bè ya tɔl ta-é ndɔ təl-ti lə Jeju Kristi.

<sup>7</sup> Səi lé, to tó-é kadi m'ow kɪ tagir-je kɪ bè kin dɔ-si-ti lay, kdɔtalə m'ində-si dan kəm-m-ti. Kdɔ maji kɪ Lubə ra sə-m dangay-ti rəm, lo pa ta gangi-né dɔ Poyta kɪ Maji-ti rəm, lo kilə mbe-é-ti kɪ tógi rəm kinlé, səi lay ya ɔi sə-m mee-é-ti. <sup>8</sup> Lubə gə kɪ səi lay ya m'ndigi-si ko ndigi lə Jeju Kristi.

<sup>9</sup> Ə né kɪ m'dəji mee ta-je-ti kɪ m'isi m'pa kɪ Lubə lé, m'dəji kadi ndignə lə-si ow kɪ kete-kete ə kadi to ndignə kɪ 'gəi gin-é maji rəm, 'gəi kɔri-né mbunə né-je kadi aa njay rəm tɔ. <sup>10</sup> Bè kdɔ kadi asi kadi ooi né kɪ maji ə 'gəi rəm, kadi 'toi njéra né kɪ tɔgrɔ-ti rəm, kadi 'toi dow-je kɪ ta goto dɔ-si-ti ndɔ təl-ti lə Kristi rəm, <sup>11</sup> kadi kɪ takul

---

† 1:1 1:1 Knj 16:12

Jeju Kristi rəmə 'rai-né né kí njururu, kɔ kadi dow-je d'osi-né gaji Lubə rəm, 'tɔy-é-né rəm tɔ.

### *Ka Pol dangay-ti*

<sup>12</sup> Ngankɔ-m-je kí njékadmee, né kí m'ndigi kadi 'gəi ɛn: Né kí tɛɛ dɔ-m-ti lé, ra adi Poyta kí Maji ɔw-né ki kete. <sup>13</sup> †Beba mee ndògi-ti lə ngar lay rəm, kɔ lo-je lay ya dow-je 'gə maji kí to ta kí sobi dɔ ta lə Kristi bá m'a-né dangay-ti. <sup>14</sup> Ə njékadmee-je n̄a ya, ka-m dangay-ti lé, ra adi d'ubə kul 'Babe rəm, adi-dé tɔgi dɔ madi-é-ti bəy rəm, bá ɔr bəl mee-dé-ti kɔgi kadi d'ilə mbe ta lə Lubə kɔ rɔ tungə-dé rəm tɔ. <sup>15</sup> Tɔgrɔ-ti ya, ta lə Kristi lé, de kí dan-ti-je 'ndó dow-je kɔ kim-n̄a, kɔ jangi, ngə de kɔ n̄a-je 'ra kɔ tagir kí maji tɔ. <sup>16</sup> De kinlé 'ra kɔ tagir ndign̄a ə 'gə kí kisi-m nè kinlé tɔ kɔ kadi m'pa ta m'gangi-né dɔ Poyta kí Maji. <sup>17</sup> Ngə de kí dan-ti-je lé, d'ilə mbe ta lə Kristi kɔ tagir kim-n̄a kɔ jangi mee-dé-ti. Tagir-je lə-dé lé aa njay al. De 'gir kí to kɔ kí rangi bá n'isi n'adi-mi dɔ madi-é-ti dɔ ka-m dangay-ti.

<sup>18</sup> Ngə bè kàrè, lé to ndangi bá 'ra əse 'ra né kí tɔgrɔ-ti kàrè, mbe ta lə Kristi ba-né adi rɔ-m nəl-m ə à nəl-m ya bəy rəm tɔ. <sup>19</sup> Takul ta-je kí isi 'pai kɔ Lubə rəm, kɔ takul Ndil Jeju Kristi kí isi gəti-m kin ya, m'gə-né kí né-je kinlé à kɔw sə-m ki kaji-ti. <sup>20</sup> Gangi-é kí m'isi m'ngəbi-né kɔ rɔ ngə rəm, kɔ mee kí kində dɔ-ti rəm kinlé, né kí rɔ-m à sɔl-m dɔ-ti ya goto. Ngə bone bè kinlé, mee-m nda kay titi kí kete low, adi lé to koy-m əse to

---

† 1:13 1:13 Knj 28:30

kisi-m k̀i dɔ-m taá kàrè, Kristi lé dow-je d'a k̀osi gajì-é k̀i takul-m ya.

<sup>21</sup> Kdotalə mə́ lé, Kristi bá to kisi k̀i dɔ taá lə-m, adi m'oo koy k̀i nékugə dɔji. <sup>22</sup> Ngà kinə kisi-m k̀i dɔ-m taá nè kinlé, majì-é tò kdɔ kullə lə-m bəy rəmə, m'gə né kí m'a mbəti al. <sup>23</sup> Mee-m ra joo: 'Bo kadi m'ow m'isi k̀i Kristi bá ra-m kdɔ to né kí majì bore ngay. <sup>24</sup> Ngà kdɔ ta lə-si lé, kisi-m k̀i dɔ-m taá nè kin majì n̄ə bəy rəm tɔ. <sup>25</sup> M'gə majì mbiri-mbiri kí m'a kisi k̀i dɔ-m taá ə səi lay ya m'a kisi sə-si kdɔ kow k̀i kete lə-si rəm, bá kdɔ rɔnəl lə-si mee kadmee-ti rəm tɔ. <sup>26</sup> Beba loki m'a təl kow dan-si-ti gogì lé, m'a təl gin né kində kàdì lə-si kí n̄ə kdɔ nam kí 'nami kàdì Jəju Kristi-ti.

### *Kə dingəm ta rɔ-ti*

<sup>27</sup> Kə́ bá adi panjiyə-si ow nati k̀i Poyta kí Majì lə Kristi, kdɔ kadi lé, m'ow m'oo-si əse m'isi rangì kàrè rəmə, m'oo poy-si kí əi gərərə k̀i tagir kí kàre-rè rəm, əi dɔ-ji-n̄ə-ti lay 'rɔi k̀i mee kí kàre-rè dɔ kadmee-ti kí ow nati k̀i Poyta kí Majì rəm tɔ. <sup>28</sup> Adi njéba-je d'ində-si bəl-ti ndə al. Gangi-é kin bá toji tuji lə-dé ndaa-ti rəsi, ngà səi rəmə toji kaji lə-si tɔ; to né kí j̄ rɔ Lubə-ti. <sup>29</sup> Kdotalə kí sɔbi dɔ Kristi lé, Lubə ra sə-si majì kadi adi-é mee-si kí kadi ya par al, ngà kadi ingəi k̀ə kdɔ ta liə dɔ-ti tɔ. <sup>30</sup> †Bone bè kin səi isi rɔi ko rɔ kí m'rɔ m'adi ooi k̀i kəm-si rəm, bá m'isi ta-ti bəy adi ooi ta-é rəm tɔ.

---

† **1:30** 1:30 Knj 16:19-40

## 2

### *Kində rɔ nati kɪ sɔldɔ*

<sup>1</sup> Kinə sɔlmɛɛ tɔ kɪ takul nam kàdì Kristi-ti rəm, kadi-nə ta dingəm tɔ kɪ takul ndignə rəm, kuwə-nə lubi-lubi tɔ kɪ takul Ndil kí aa njay rəm, ta kí ɔ̃ mɛɛ kɔɔ-nə tɔ rəm, bá koo kəmtondoo tɔ rəm lé, <sup>2</sup> adi tagir lə-si ɔw nati; ko ndigi kí káre ya 'ndigi-nə; adi mɛɛ-si tɔ nati káre; indəi rɔ-si nati; 'rai bə kadi rɔnəl lə-m ɔr-né njuti. <sup>3</sup> 'Rai né madi kɪ jangi əse kɔɔ rifa kɪ ndangi kare al rəm; ngà kɪ takul sɔldɔ lé, dow-je kí rangi bá kadi ooi-dé kɪ dow-je kí 'boy d'itə-si. <sup>4</sup> Né-je kí à maji sə-si səi ya par bá kadi kəm-si tɔ go-ti al, ngà kadi nɔ-ná dan-si-ti adi kəm-é to go né-je-ti kí à maji kɪ ndəgi dow-je tɔ bane.

<sup>5</sup> Tagir kí tɔ mɛɛ Jeju Kristi-ti kin ya, adi tɔ mɛɛ-si-ti tɔ.

<sup>6</sup> Ɛ kí né kí rɔ-é-ti lay ya tɔji kadi to Lubə, ngà koo bá ɛ oo kasi-nə lə-dé dɛ kɪ Lubə kinlé kɪ né kəw rɔ dɔ-ti al.

<sup>7</sup> Ɛ mbatɪ rifa liə kɪ mɛɛndigi liə ya, təl rɔ-é ngonnjəkullə-ti,

təl rɔ-é adi tanə kɪ dow-je rəm, dow-je 'gə-é kí ɛ to dow rəm tɔ.

<sup>8</sup> Kristi sɔl dɔ-é kɪ mɛɛndigi liə, təl-né rɔ-é go ta-ti sar ya oy-né, ɔw mbing ya oy dɔ kagdəsi-ti.

<sup>9</sup> Gin-é kin bá Lubə ɔr-né jikɔl-é kɪ taá ə adi-é ri kí itə ri-je lay,

<sup>10</sup> kɔɔ kadi dɔrɔ-ti kɪ dɔnangi-ti, kɪ gin nangi-ti kin ya,

né-je lay 'tɔsi məkəji-dé nangɪ kɪ ri Jeju rəm,

11 bá kadi ndɔ dow kí rá-rá ya pa ta rəsi ɔsi-né gaji  
 Bɔbi-ji Lubə panè: Jeju Kristi to 'Babe.

*Njèkadmɛɛ to londógi kí dɔnangi-ti*

12 Səi kí m'ində-si dan kəm-m-ti, səi lé 'toi njétəl rɔ-si go ta-ti kì ndɔ-je lay, 'rai kullə dɔ kaji-ti lə-si kì bəl rəm, kì dadi rəm; 'rai kɔ takəm-m al, ngà bone bè kí m'goto sə-si kin ya kàrè, kadi 'rai kì dɔ madi-é-ti ya bəy. 13 Kɔ Lubə ya bá ində ndigi ra né mɛɛ-si-ti rəm, bá ɔsi-si adi 'rai né kí ɔw nati kì kɔjra liə kí to kɔjra mɛɛmaji.

14 Né-je lay ya kadi 'rai kì yunta al rəm, kì najta al rəm, 15 kɔ kadi ta goto dɔ-si-ti rəm, kadi aai njay rəm, kadi 'toi ngan lə Lubə kí ta goto dɔ-si-ti dan dow-je-ti kí njéndəm majal mbul-mbul kí 'to njémɛɛndul-je. Dan-dé-ti lé, səi 'ndógi titi pər ngəl-je kí dɔnangi-ti nè, 16 kì takul ta kí sɔbi dɔ kiskəm kí 'pai. Ndɔ təl Kristi-ti rəmə, ɛ kin ya bá à to né riba lə-m ə à tɔji kí ngɔdi lə-m lé, m'ay kɔgi kare al rəm, bá kɔ lə-m kàrè tɔ kɔgi al rəm tɔ. 17 Ə kinə lé kadi m'toki man nduu kí 'mbəl logugi né-ti, dɔ kadkare-ti kí adi Lubə kì takul kadmɛɛ lə-si ya kàrè adi-m rɔnəl rəm, bá m'ra rɔnəl-é nati sə-si lay rəm tɔ\*. 18 Bè ya tɔ, səi kàrè adi rɔ-si nəl-si dɔ-ti rəm, bá 'rai rɔnəl-é nati sə-m rəm tɔ.

*Kɔw mba lə Timote rəm, lə Epaproditi rəm*

---

\* **2:17** 2:17 Pol un rɔ-é oji-né man nduu kí 'mbəl dɔ né-ti kí d'adi kɔ gugi-né né bá pa-né ta kí dɔ koy-é-ti (Tɛt 29:38-42; Kni 15:1-10; 2Ti 4:6).

<sup>19</sup> M'ində mɛɛ-m dɔ 'Babe Jeju-ti, kí m'a kullə Timote rɔ-si-ti ngɔsnè, kɔ kadi təl ree idə-m poy-si kadi mə kàrè mɛɛ-m usi-né nangi tɔ.

<sup>20</sup> Kɔtələ gangi kisi-si kinlé, Timote lé ya par é to rɔ-é kí tɔgrɔ-ti, bi m'ow kì dow kí rangi kí à kore kàdì-m mɛɛ tagir-je-ti kí sobi dɔ-si kin al.

<sup>21</sup> Kɔtələ ndəgi dow-je lay d'ow ká sangi né-je-ti kí sobi dɔ-dé dɛ ya bi 'sangi 'lə Jeju Kristi al.

<sup>22</sup> Ngà Timote lé tɔji kadi rɔ liə adi 'gəi maji. Ɛ isi mbó-m-ti titi kí ngon isi-né mbó bobi-é-ti ə un rɔ-é ində ta kullə-ti nati sə-m kɔ Poyta kí Maji.

<sup>23</sup> Adi kinə ta kí dɔ-m-ti aa njay rəmə, ɛ bá m'ɔji kullə-é rɔ-si-ti nɔɔ rəm, <sup>24</sup> mə ya kàrè m'adi mɛɛ-m 'Babe kí mə kì dɔ-m m'a kow nɔɔ ngɔsnè tɔ.

<sup>25</sup> Ngà m'oo maji nɔ kadi m'təl m'ulə Epa-proditi kí to ngonkɔ-m kí njèkadmeɛ rəm, mad-kullə lə-m kì madi rɔ lə-m kí uləi-é rɔ-m-ti kì né-je kí m'ow ndoo-é. <sup>26</sup> Səi lay ya bo koo-si ra-é loti-loti rəm, bá ta mɔy liə kí usi mbi-si-ti kin kàrè adi-é kò nɔ rəm tɔ. <sup>27</sup> Rɔ-é lé to-é nɔ adi tò ta koy-ti ya, ngà Lubə oo kəmtondoo liə, to kəmtondoo liə ɛ par bá oo tin al, ngà to kəmtondoo lə-m mə tɔ, bè kɔ kadi mɛɛkò lə-m ree-né ki dɔ madi-é-ti dɔ madi-é-ti al. <sup>28</sup> M'ulə-é gogi kalangi kɔ kadi ooi-é rəmə rɔ-si nəl-si-né rəm, bá kadi mə kàrè mɛɛkò lə-m səl-né kɔy rəm tɔ. <sup>29</sup> Uwəi-é kì rɔ-si-ti kì rənəl kuwə dow lə 'Babe. Dow-je kí bè kinlé, uni ta-dé. <sup>30</sup> Kɔ to ta lə kullə lə Kristi bá kete ɛ tò-né ta koy-ti rəm, ilə-né rɔ-é kɔgi taa-né tó-si ta kullə-ti kí tò kadi 'rai adi-mi rəm tin.

### 3

<sup>1</sup> Kí rangi bəy, səi ngankɔ-m-je kí njèkadmeɛ,

'rai rɔnɛl kɔɔ nam kí 'nami kàdì 'Babe-ti. Ko ta-je kí káre kinlé ya kadi m'ndàngi m'adi-si bɔy kàrè m̄a m'oo né káre kí ndɔji-m-ti al ə kí sobi dɔ-si rəmə, ra-é kí bè kinlé bá à kay ngangì-si kər-kər maji.

*Ta kí sobi dɔ njéndó dow-je né-je kí ngɔm*

*Gal 5:1-6; Rɔm 6:3-13; 1Kɔ 9:24-27; 2Pi 1:5-11*

<sup>2</sup> Ooi go rɔ-si rɔ dɛ-ti kí 'toki bisi-je bè kin! Ooi go rɔ-si rɔ njérakullə-je-ti kí 'ra kì m̄eɛ kí maji al kin! Ooi go rɔ-si rɔ njéba rɔ-dé dow-je-ti kí d'ijə-dé ganjangi kin! <sup>3</sup> Kɔɔ dow-je kí d'ijə-dé ganjangi kí tɔgrɔ-ti lé, to j̄əi kí j'poli Lubə kì takul Ndil-é, to j̄əi kí riɓa lə-ji to nam kàdì Jeju Kristi-ti, adi j'indəi m̄eɛ-ji dɔ né-ti kí tò rɔ-ji-ti kin al. <sup>4</sup> M̄a kì dɔ-m kàrè, lé m'a kində m̄eɛ-m dɔ né-ti kí tò rɔ-m-ti tɔ.

Kinə dow-je madi d'oo d'adi 'lə-dé to tó-é kadi d'ində m̄eɛ-dé dɔ né-ti kí tò rɔ-dé-ti lé, m̄a rəmə 'lə-m m̄a itə-dé bɔy. <sup>5</sup> †Kɔɔ d'o-ji-m m'ra ndɔ jin̄əy joo ya d'ijə-m ganjangi, m'to gin ka Israyel, gin koji-ti lə Benjam̄e, m'to Əbrə kí koji kəy; <sup>6</sup> †kí sobi dɔ ndukun ə m'to Parisi, kí sobi dɔ rɔ tungə m̄eɛ kullə-ti ə ndɔki m'to njèkulə kəm njékəwn̄ə-je ndoo, bá kí sobi dɔ né ra kí njururu kàrè ta goto dɔ-m-ti rəm tɔ.

<sup>7</sup> Ngà né-je kí ndɔki m'oo ki né kí 'ngay kinlé, m'təl m'oo ki né kí kɔgi kare kdɔtalə Kristi. <sup>8</sup> Rəm bá gə kí m'gə Jeju Kristi maji ki 'Babe lə-m lé, to né kí maji mbing adi né-je lay ya m'oo ki né kí kɔgi kare. M'inqə né-je lay kɔgi kɔɔ Kristi ə

† **3:5** 3:5 a Rɔm 11:1; b Rɔm 23:6; 26:5 † **3:6** 3:6 Knj 8:3; 22:4; 26:9-11



né-je lay ya m'oo ki dɔ ɓirɓiti bè, kɔ kadi Kristi ɓá to nékingə-m rəm, <sup>9</sup> kadi nam kí m'nam kàdì-é-ti kinlé m'nam kì takul né ra kí njururu lə-m kí to təl rɔ go ndukun-ti kin al, ngà kì takul né ra kí njururu kí tò kì takul kadmɛɛ Kristi, adi to né ra kí njururu kí i rɔ Lubə-ti, ə ulə njirə dɔ kadmɛɛ-ti. <sup>10</sup> Né lay kí uwə mɛɛ-m to kadi m'gə Kristi; kadi m'gə tógi kí ɛ tɔsi-né ndəl ində-né lo tɛɛ rəm, kadi m'ingə-né siə kɔ-je liə rəm, ɓá kadi m'tana siə sar kadi m'oy-né gɔ koy liə, kɔ kadi <sup>11</sup> ta kí rá-ti ya kàrè rəmə, m'tɔsi ndəl m'ində lo m'tɛɛ tɔ.

### *Kay ngɔdi kəm ki kete*

<sup>12</sup> To kingə ɓá m'ingə nédɔji lé ngá al rəm, to maji ɓá m'maji m'or njuti ngá al rəm, ngà m'isi m'ay ngɔdi lə-m kin kəm-m ki kete, kɔ kadi m'ingə-né nédɔji lé, kɔ ma kàrè Jeju Kristi ingə-m adi m'to liə tɔ. <sup>13</sup> Ngankɔ-m-je kí njékadmɛɛ, ma kì dɔ-m ya kàrè m'ingə nédɔji lé al ya ɓəy. Ngà m'adi mɛɛ-m oy dɔ né-ti kí go-m-ti gogi ə m'adi kəm-m tò ki kete kɔ né kí nɔ-m-ti. Né káre kí m'ra ɛn: <sup>14</sup> M'ay ngɔdi ki lo-ti kí né kí m'ində nɔ-m-ti tò-ti lé, kɔ kadi m'ingə-né nédɔji kí sɔbi dɔ ɓa kí dɔrɔ-ti kí Lubə ɓa-m kɔ nam kí m'nam kàdì Jeju Kristi-ti. <sup>15</sup> Jəi lay ya kí j'toi dow-je kí j'togi gangi lé, adi j'owi kì tagir kí bè kin ɓane; ə kinə né madi tò nɔɔ ɓá tagir lə-si kí dɔ-ti ɔw nati al kàrè rəmə, né-é kinlé Lubə à tɛɛ kì dɔ-é kadi-si rəm tɔ. <sup>16</sup> Ngà kɛ ɓá lo kí j'reei 'tɛɛ-ti ngá kin lé, ri-ri ɓá ra né kàrè, adi j'owi nati kəm-ji ki kete.

<sup>17</sup> †Ngankɔ-m-je kí njékadmɛɛ, 'ndaji kullə ram ə adi kəm-si tò ki go de-ti kí panjiyə-dé to ga panjiyə kí ingəi rɔ-ji-ti kin ya. <sup>18</sup> Kdotalə dow-je nɔ ya panjiyə-dé ɔsi ta kagdəsi lə Kristi. Ta kinlé, taá-taá ya m'idə-si ə bone kin ya kàrè m'təl m'pa kì nɔ kəm-m-ti bəy. <sup>19</sup> Dɛ lé ta təl ta-dé to tuji kɔgi ya do; nékuso kí mɛɛ-dé-ti ya to lubə lə-dé; né kí ulə rɔsɔl do-dé-ti kin ya bá de d'adi to né riba lə-dé; tagir-je lə-dé tò ki do né-je-ti kí donangi-ti nè ya par. <sup>20</sup> Ngà jɛi lé, bə lə-ji to dɔrɔ-ti adi j'isi j'ngəbi Njèkaji-ji kí 'to 'Babe Jeju Kristi kí à kɪ-ti kdo ree <sup>21</sup> ə tógi kí ɛ ɔw-né kdo təl-né né-je lay gin tógi-é-ti kin ya à mbəl-né rɔ-ji kí dangi-ti kin kadi tanɔ kì rɔ-é kí to rɔ njèriba kin tɔ.

## 4

<sup>1</sup> Gin-é kin bá səi ngankɔ-m-je kí njékadmɛɛ kí m'ində-si dan kəm-m-ti, səi kí bo təl koo-si ram, səi kí 'toi gin rɔnəl lə-m kì nédɔji lə-m, ɔi-né gərərə bə ya kàdì 'Babe-ti, səi kí m'ində-si dan kəm-m-ti.

### *Ndɛji-je kì ta dingəm-je kí gay-gay*

<sup>2</sup> M'ra ndoo ta Ebodi-ti kì ta Sɛntisi-ti kadi d'ɔw kì tagir kí kàre kdo nam kí 'nam kàdì 'Babe-ti. <sup>3</sup> Ə i, madkullə lə-m kí njèra né kí tɔgrɔ-ti, kɔgri ya, m'dəji-i kadi 'ra sə-dé adi mindi-dé usi gonɔ-ti. Kdo 'to dené-je kí njékɔ do-ji-m-ti ta rɔ-ti kí sobi do Poyta kí Maji, nati kì Klemɔ kì ndəgi

† 3:17 3:17 1Kɔ 4:16; 11:1

madkullə-je lə-m kí ri-dé tò mɛɛ mbete\* kiskəm-ti tɔ.

<sup>4</sup> Ndo-je lay ya adi rɔ-si nəl-si kɔɔ nam kí 'nami kàdì 'Babe-ti kin. M'təl m'pa ya bəy, adi rɔ-si nəl-si. <sup>5</sup> Kadi dow-je lay ya 'gə sɔl lɔm lə-si. 'Babe ɔ ngɔsi. <sup>6</sup> Adi mɛɛ-si ɔ kókókó kɔɔ né madi al. Ngà mɛɛ né-je-ti lay ya 'pai ta kì Lubə, 'nɔi ta-é-ti, 'rai-é oiyo, bá indəi nédəji-je lə-si nɔ-é-ti. <sup>7</sup> Rəmə lapiya lə Lubə kí to lapiya kí itə nɛgə-je lay kinlé à kəy ngangì né-je kí mɛɛ-si ndigi, kì tagir-je lə-si kɔɔ nam kí 'nami kàdì Jeju Kristi-ti.

<sup>8</sup> Beba səi ngankɔ-m-je kí njékadmɛɛ, kadi né lay kí to né kí tɔgrɔ-ti, kì né kí asi piti, kì né kí njururu, kì né kí aa njay, kì né kí dow à pa ta kí maji dɔ-ti, kì né kí tuwə ndigi dɔ-ti, kì né kí maji rəti-rəti, kì né kí asi gaki kadi dow piti kinlé bá to né-je kí tò tagir-je-ti lə-si. <sup>9</sup> Né kí m'ndó-si, né kí ingəi rɔ-m-ti, kì ta kí ooi ta-m-ti, né kí m'ra m'adi ooi lé, 'rai-né kullə. Rəmə lapiya lə Lubə à nəy sə-si.

### *Ta kí sɔbi dɔ oiyo kí Pol ra*

<sup>10</sup> Loki m'oo kandi kilə kí iləi ká-m-ti bəy kinlé, m'ingə rɔnəl nɔ mɛɛ nam-ti kí m'nam kàdì 'Babe-ti. Səi lé bo kilə ká-m-ti ra-si ya, ngà lo-é bá ingəi al. <sup>11</sup> To ndoo né bá ra-m bá m'pa-né ta kinlé bè tin al. Kɔɔ mɔ m'ndó kisi kì mɛɛ kusi nangì mɛɛ né-je-ti lay. <sup>12</sup> M'gə kisi dan ndoo-ti rəm, m'gə kisi dan maji-ti mburuki-mburuki rəm. Mɛɛ né-je-ti lay, kì lo-je lay ya m'ndó adi

\* **4:3** 4:3 Mbete kiskəm lé to mbete kí rɔ Lubə-ti kí ri dow-je kí d'adi mɛɛ-dé Lubə tò-ti (Ntd 3:5).

lé m'ndan kàrè ma kisi rəm, bo ra-m kàrè m'a kisi rəm, dan maji-ti kí mburuki-mburuki kàrè m'a kisi rəm, bá dan ndoo-ti kàrè m'a kisi rəm to. <sup>13</sup> Né lay ya m'asi ra kì takul njèkadì-m tógi.

<sup>14</sup> Bè ya kàrè, maji kì maji kɔ kɔ-je lə-m lé səi ai sə-m mɛɛ-é-ti. <sup>15</sup> Loki m'ingə donangi Maseduwan, dɔkaglo-ti kí kilə mbe Poyta kí Maji tum-né gin-é dan-si-ti kinlé, səi kí bebo Pilipi-ti rəmə 'gəi kí njékəwnə-je kí rangi kí je sə-dé-je j'ulə ji-ji j'adi-nə mɛɛ né-ti kí kadì rəm, mɛɛ né-ti kí kingə rəm ya 'goto. To səi ya kì kár-si ə 'rai né-é kinlé. <sup>16</sup> ††Loki m'isi mɛɛ bebo Tesaloniki-ti bəy ya səi uləi kì né adi-mi nja joo, kɔ kadì m'ra-né né-je kí ndoo-é ra-m. <sup>17</sup> To kadkare kí ji-si-ti bá m'isi m'sangi bá m'pa-né ta kinlé bè kɔ al. Kullə-je kí 'rai 'rai lé bá m'isi m'sangi kadì ingəi man-é dɔ-ti mburuki-mburuki. <sup>18</sup> Né-je lay ya m'ingə adi m'isi dan maji-ti mburuki-mburuki. Loki m'ingə né-je kí uləi-né Epaproditi lé, m'isi d̄irə-ti kí mbaa so. Né-je kinlé titi ubi kí əti maji kí to nɛgugi né kí Lubə ndigi rəm, nəl-é rəm kin bè. <sup>19</sup> Ə né-je lay kí owi ndoo-é lé, Lubə lə-m kí to njènəkingə kí rifa-é tò kin ya à kadì-si kɔ nam kí 'nami kàdì Jeju Kristi-ti. <sup>20</sup> Rifa to 'lə Bəbi-ji Lubə ya kì dɔ bal-bal. Amən!

### *Lapiya kí ra*

<sup>21</sup> 'Rai lapiya njénam kàdì Jeju Kristi-ti kí 'to njékaa njay-je lay adi-mi. <sup>22</sup> Ngankɔ-m-je kí njékadmɛɛ kí d'isi sə-m nè 'ra-si lapiya to. Njékaa njay-je lay ya 'ra-si lapiya ə kí boy nɔ to

dẽ kí męę køy-ti læ Sejar, ngar kí boy. <sup>23</sup> Kadi ramaji læ 'Babe Jeju Kristi nây sə-si.

**Ta lə Lubə Kunmindí kí Sigi**  
**Mango: Ta lə Lubə Kunmindí kí Sigi (New**  
**Testament)**

copyright © 2020 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Mango)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-18

---

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source  
files dated 29 Jan 2022

a2451d3b-54b4-50ec-847f-e964bc48641a